

מכער מסך החול

רעיון מכה שרשים

עוד בטרם מלאו שבוע ימים לרע"ם, הרטובליקה הערבית המאוחדת, החל ציר קהירי-משק לסובב את גלגלי השינויים ב" פורח כולו. אך הספיק הדיו להתייבש על מיסמך הצהרת האיחוד, והאמיר סיפ"אל-סיטלאם מוחמד בדר, יורש העצר של תימן, נחת בשהה-התעוזה של קהיר. הוא בא לנהל שיחות עם גמאל עבד אל-נאצר על הצטרפות תימן לרע"ם.

היה ברור מראש כי לא יתכן איחוד בין שתי המדינות היס-תיכוניות המסו-תחתית-יחסית, לבין הממלכה המדברית-הדררית בשולי חצי האי ערב. ואמנם, אחרי שלושה ימים של שיחות, טס האמיר המונק, עטוף העבאיה המוזהבת, בחזרה לאביב, כשכמוי רק הצהרת מעורטלות על "הסכם צקרני לקשר פוראטיבי".

אולם עצם העובדה, שהוא ניהל שיחות על הצטרפות לרפובליקה המאוחדת, היה בו כדי להצביע על עוצמת ההתלהבות ששורר רעיון האיחוד הכלל-ערבי בקרב ההמונים.

ברכת דאללם. במרכז המחנה שמגנה, עמאן, התכנסו פייצל מלך עיראק, ובן דודו חוסיין הירדני. גם הם באו לדבר על איחוד בין שתי ארצותיהם. סעוד, אשר מורשת איבה של דורות בין משפחתו לבין בית האשמים לא הפריעו לו להפגין מדי פעם אהרה לחוסיין ולפייצל, הודיע כי הוא מוכן להצטרף לשיחות אלה. מוחשינגטון, העביר גיון סוסטר דאללס את ברכתו לכל איחוד המוסמי-סעודי, שמטרתו לגבש את המחנה הנגד-נאצרי.

מתוך כל התנועות והתמוגגים המסו-שטים של השבוע בלט דבר אחד בבירור: זרע האיחוד, אשר גמאל עבד אל-נאצר הצליח לורעו בעולם הערבי, החל מכה שרשים.

סוריה

בין הקלפים התאוטט

יותר מאשר בכל יתר הארצות הערביות (ראה לעיל), גרמה הכרזת האיחוד לזמורות בשותפה הצפונית של רע"ם. סוריה, ש" צאיצה במצרים לביצוע האיחוד, החלה ב" צעדים הראשונים להגשמתו הלכה למעשה. הנושא שוכרי אל-קואתלי הודיע על כנתנו להתפטר, בית-הנבחרים התכונן להתפור לק" ראת כינון בית משותף מצרי-סורי, המס" לגות חיכו למירוסם הצו המפרק אותן ו"



קומוניסט בכראש
אנא כורדיו

מקים במקומן מפלגה אחידה, נוגמת הנוהג הפוליטי המצרי.

מכיוון אחד בלבד נשמעו קולות התנגדות. הם באו מהמפלגה הקומוניסטית הסורית, אשר על אף היותה בלתי-חוקית, הפכה תוך שנתיים לכוח השני במעלה בניה המפלגתית בסוריה. כאשר כונס בית-הנב" חרים, אחרי שובו של אל-קואתלי מקהיר, כדי לאשר את הכרזת האיחוד, נעדר מנהיגה של המפלגה הקומוניסטית כאלד בכדאש באופן הפגנתי מן הישיבה.

כאשר הוחלט על פיזור הקרוב של המפלגות, הכריז בכדאש: "המפלגה הקומוניסטית לא תתפרק מרצונה הטוב! כבר פעלנו בעבר במחתרת, ונדע לפעול כך גם להבא".

למחרת אסף את שלושת ילדיו, ובלחית אשתו טס למוסקבה. "נסע לקבל הוראת חדשות בקרמלין" ניבא עתון לבנוני. "הוא לא יחזור יותר לסוריה!" קבע רדיו רמאללה. **פלאח הוכזה למות.** בכדאש, גבר גבוה ומרעץ, בעל תו"פנים הנראים כי חרותים בסלע, נחשב במשך שנים כקר-מוניסט מספר אחד של המרחב. פעם אף אמרו עליו כי הוא מלונה גם על המפלגה הקומוניסטית הישראלית.

הגבר הכורדי בן ה-46 החל את חי-קריירה הפוליטית שלו לפני קרוב לשלושים שנה. באחד מראיונותיו העתונאיים המעטים, סיפר פעם לכתב אחר סאעה המצרי: "אבי היה קצין בצבא התורכי. אחרי מלחמת העולם הראשונה, הוא הצטרף למלך פייצל ונלחם בצרפתים. אבל כשהצרפתים כבשו את סוריה הוא התפטר, ואני חונכתי על השנאה למשעבד האימפריאליסטי".

נקודת-המפנה באה בהיות כאלד בן 17. "ראיתי חייל צרפתי מכה פלאח מסכן בשדה", סיפר. "הוא המשיך לבעוט בו, עד שמת". עוד באותו יום החליט הכורדי הממודר, כי מקומו בין הלוחמים נגד השלטון הקולוניאלי.

מדבר רוסית שוטפת. דרכו הובילה אותו עד מהרה למוסקבה, שם השתתף כנציג המפלגה הקומוניסטית של סוריה ר-הלבנון בוועידה השביעית של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, ב-1935. מאז ביקר פעמים רבות בקרמלין, למד לדבר רוסית שוטפת, רבת בפרמלין, בועידות קומוניסטיות בינלאומיות רבות. "פעמיים הניסו אותי לבית-סוהר", סיפר, "ופעמיים ברחתי".

לפני שלוש וחצי שנים עלה סוף-סוף מן המחלת. הוא הגיש את מועמדותו ל" בית-הנבחרים הסורי, נבחר בבחירות אור-ריות, מבלי שתהיה לו באופן רשמי כל מפלגה מאחוריו.

הוא שיתף פעולה עם אכרם אל-חוראני ואנשי מפלגת אל-יבטס הסוציאליסטית, רכש את ליבם של עשרות קציני צבא. כאשר עשה גמאל עבד אל-נאצר את הצעד הכריז ראשון מורחה, לכיחן מוסקבה, היתה כבר סוריה מוכנה ללכת הרבה יותר רחוק באותה דרך. כאלד בכדאש העביר לקרמלין דו"חים כי סוריה בשלה להיות הרפובליקה העממית הראשונה במרחב.

לא העז להתנגד. ירח-הרדש הסובייטי סורי נמשך מזה למעלה משיה. הסורים קיבלו משלוחים אדירים של נשק סובייטי, בנו שדות-תעופה ובסיס ימי גדול, הגישו סידרת תוכניות כלכליות לביצוע ברובלים. כאלד בכדאש זרח מאושר, כשדכן שהצליח לכבש שידוך טוב במיוחד.

הצליחה זו הובילה את יתר המנהיגים הסוריים. במיוחד חששו שוכרי אל-קואתלי ואכרם אל-חוראני, כי ארצם תיבלע כליל על-ידי הדוב הרוסי. הם החלו לוטשים עינים מעריצות ברודן מצרים, אשר הצליח איכשהו לשמור על מרחק-מה בינו לבין הרוסים. הם החלו משדלים אותו להחיש את ביצוע האיחוד בין שתי הארצות. הם לא רצו איחוד פוראלי, שהיה מאפשר לכל אחת משתי הארצות לקיים מערכת פוליטית וצבאית נפרדת. הם רצו משטר שיאפשר את חיסול המפלגה הקומוניסטית, ואולי גם לעצור את ההשתלטות הרווהרת של ברית-המועצות. בכדאש לא העז להת" נגד לאיחוד. הוא רק יכול היה להימנע משיבת האישור.

לגביו היתה זו הריסה פתאומית של ארמונות-הקלפים שבנה. האיחוד פגע לא רק במעמדו הפוליטי בסוריה, אלא גם במעמדו כבעני הקרמלין. הוא טס למוסקבה, כש" בפיו הכרזות על המשכת הפעולה. אך באותה שעה עסקו מוכיזי המפלגה בחיסול כל הניירות והרשימות, שהיו עשויים לעזור לממשלת הרפובליקה הערבית המאוחדת לר" דוף את חברי המפלגה הקומוניסטית הי-סורית במחתרת.



שחקנים מאספרוויאני ושל (ימין) ב"לילות לבנים" חיא וחוא וחוא

הוליווד, יש לה חיוך המסוגל לגרום אושר גם לאדם הסובל ביותר", כתבה עליה ביקור רת העתונים באמריקה, לשם הגיעה לאח" רונה כדי להופיע בתפקיד גרושינקה באחים קארואמאוב, המבוסס גם הוא על יצירתו של דוסטויבסקי.

אולם מאחורי פני המלאך של מריה של מסתרת דמות שונה לחלוטין. מריה של כפי שהיא מוכרת לאלה הקרובים אליה, היא אנוכית וקמצנית, חודרת בסחון עצמי מופרז, המרתיתה את דמם של כל אלה הי סובבים אותה ומשניאה עליה את העובדים עמה. היא אינה נוטה לקבל עצות, מתרחתת לשמע ביקורת, ונוהגת כפרימדונה, השואפת להתעלות בכל מקום שהיא נמצאת או מר" פיעה, מעל לכל האחרים.

החיוך הוא הסמל. כבת לבמאי שיוצרי שחי בוינה ולשחקנית במה ידועה, גלת מריה של באורת תיאטרון מובהקת. מגיל שש החלה מופיעה במחזות, סירבה ליטול איזה תפקיד שהוא באם לא היה זה התפקיד הראשי.

בגיל 16 כבר הופיעה לראשונה בסרט גרמני, למדה בבית-ספר לאמנות בציריך ש" בשוייץ וסללה לעצמה דרך אל התיאטרון האוסטרי והקולנוע הגרמני. מזה שמונה שנים היא אחת הכוכבות הסופולריות ביותר באירופה, כשחיוכה התמים והמרנני הוא סמל באירושה כשם שהילוכה של מרילין מונרו הוא סמל בארצות-הברית.

תדריך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ, אשר העולם היה סמליץ לראותם:

- **חלף עם הרוח** (אסתר, תל-אביב) — קלארק גיבל חויאן לי, בסרט-הקופה הטוב ביותר שנוצר אי-פעם.
- **שנות חיננו היפות ביותר** (מונרבי, תל-אביב) — סיפוריהם של שלושה אנשי צבא משוחזרים החוזרים לביתם, בסרט שצבר את המספר הרב ביותר של פרסי האוסקר שהוענקו לסרט אחד.
- **התשוקה המזוהה** (פאר, תל-אביב) — מישל סימון, בין חיים למחנה, מנצל את הזמן שנותר לו, כדי להביא לעולם ילד בדרך מקורית.
- **הארבעים ואחד** (תמר, תל-אביב) — מה מתרחש כאשר רוסיה צריכה להת" פשר בין חובתה לדיעוניתה וחובתה לתשו" קותיה.
- **הנדון למות ברח** (זסיר, תל-אביב) שעתים וחצי עוצרות נשימה בחברת אסירי מחתרת צרפתי המנסה לברוח מכלא הגסטפו.
- **מדך בנייריורק** (צפון, תל-אביב) שבוע אחרון לתעלוליו של צ'ארלי צ'אפלין הנוקס את נקמתו הפרטית בארצות-הברית הדרושת ממנו מיליון 400 אלף דולר מס הכנסה.
- **מסיבת הרזוקים** (נג'אור, חיפה) — הנשואים מקנאים ברחקים והרחקים בנושאים, בסרט גיאוריאליסטי אמריקאי, דון מורי.
- **בסחור התשוקות** (אוריון, דר" סלים) — אוה מריה סינוט בורחת מזרועות בעלה לזרועות אחיו, שבהבעל בורח ממנה לזרועות הסמים המשכרים. דון מורי.
- **לילות לבנים** (ארמון-דוד, תל-אביב) — ראה לעיל.

קולנוע

סרטים

סרנטון

לילות לבנים (ארמון-דוד; תל-אביב; איטליה) — הם לילות הצטיה והתקוה של מריה של, לילות בהם היא עומת בודדה על גשר עלוב ברובע עלוב עוד יותר, ממתינה לחזרתו של גבר חיה, ביום השנה לפרידתם.

מריה הקטנה, התמימה והמבולבלת מאי מינה כי אותו גבר, שאין היא יודעת אף את זהותו ואשר כבש אותה במבט עיניים ובחיוך לחיים ביצע האופרה, יחזור והיא תהיה לו. ביום בו נפרד ממנה, קבע עמה מגישה אחרי שנה. היא מאמינה כי הוא יבוא. היא מאמינה כי תהיה מאושרת. היא חיו, על אמונתה.

לפתע מופיע גבר זר. היא אינה רוצה אף לדעת על קיומו. הוא רוצה בה, מצליח לרכוש את ידידותה, כאשר הוא עוזר לה להתאושש כי אהובה יחזור. הידידות הופכת לחיבה, החיבה מולידה את המשיכה הטבעית. הגבר החדש מצליח בטכסיסיו לשבור את אמונתה של הנערה, היא נוספת לזרועותיו, ואה, כאשר נדמה לשניהם כי מצאו את האושר זה בזרועות זו, כאשר הנערה חבוקה בזרועות אהובה החדש, מופיע הגבר, בדיק במועד שקבע לפני שנה. היא עומדת בין שניהם, כשלפניה ההכרעה — האם לשוב לגבר לו הייתה שנה, או להשאר בזרועות האישי אותו מצאה זה עתה.

זהו סיפורם של לילות לבנים.

נשמות על הכר. אינן ספק שעלילה מעין זו, כשהיא מוגשת באיטיות, חסרת מתה, חסרת תנועה ומצולמת על רקע תפאורות אולפן, אין בה כדי למשוך את צופה הקולנוע הממוצע. הקהל יוצא כאילו מרומה. לילות לבנים אינו הסרט שציפה שיהיה. לילות לבנים הוא סרט טוב.

העלילה הועתקה מסיפור של דוסטויבסקי, כשמקום ההתרחשות והזמן מועתקים ל" תקופה המודרנית, ומעולם לא הצליח איש להעלות בהבנה כה עמוקה את דוסטויבסקי על הכר, כפי שעשה בסרט זה לוציאנו ויס" קונטי האיטלקי. כי כמו דוסטויבסקי הצליח ויסקונטי להעלות לעיני הצופה לא רק סיפור עלילה, או רומן אהבים, אלא ניתוח פסיכולוגי עמוק של נפש האדם, חודר לפני ולפנים של תשוקות, לבטים ומחשבות.

מריה של, דאן מארה ומרצילו מאסטררו יאני, גיבורי הסרט, אינם משחקים רק דמוי יות, הם עולים על הכר כנשמות, כאילו הסתכל בהם הצופה מבعد לצילום רנטגן.

פנים של קדושה. מחוץ לויסקונטי, מריה של היא הגורם השני המעלה את הסרט לדרגתו הגבוהה. קשה לתאר שחקנית אחרת שהיתה מצליחה בתפקיד אותו מגלמת מריה של. כמעט ללא מילים, כשהיא נעזרת אך ורק בהבעות פניה, מביעה מריה של שפע רגשות המתחלפים בקצב מהיר, אין גבול לאפשרויות ההבעה והתנובה שלה. די לראותה בתפקידה זה כדי ליהנות מהסרט.

● מריה של (31) ילידת אוסטריה וכיום אחת מכוכבות הצמרת של עולם הקולנוע, היא דמות מיוחדת במינה של כוכבת. כל כוחה הוא רק בפניה. גושה הוא מוצק וגרמי, רגליה עבות, ומתניה מלאות. אולם על כל מגרעות גושה, מכסים פניה. יש לה פנים של מלאך, אמר הבמאי ריצ'ארד ברוקס, פניה הם פני קדושה" אמרו טכנאי